

สาเหตุการขาดสอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง
Underlying causes of missing exams in the undergraduate students,
Ramkhamhaeng University

นายศิวัช แยมโสภี¹

¹สำนักบริการทางวิชาการและทดสอบประเมินผล, มหาวิทยาลัยรามคำแหง

E-mail: Bombman_9@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาตัวแปรที่เป็นสาเหตุการขาดสอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2) ศึกษาระดับความสำคัญของตัวแปรที่เป็นสาเหตุการขาดสอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง และ (3) เปรียบเทียบระดับความสำคัญของตัวแปรที่เป็นสาเหตุการขาดสอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามสถานภาพของนักศึกษา การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงสำรวจ ซึ่งประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ได้ลงทะเบียนเรียนที่ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และขาดสอบในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.0 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .927 สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t test (Independent t test) ค่า F test (Independent sample F test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One-way ANOVA (One-way Analysis of Variance) หรือ Brown-Forsyth ใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม และเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธี Fisher's Least Significant Difference (LSD) หรือ Dunnett's T3 ผลการวิจัยพบว่า (1) นักศึกษา ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษา ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 4 ด้าน ดังนี้ ด้านครอบครัว สังคม และตนเอง ด้านมหาวิทยาลัย ด้านการทำงาน และด้านเศรษฐกิจ ตามลำดับ (2) การขาดสอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีสาเหตุมาจาก ด้านครอบครัว สังคม และตนเอง ด้านมหาวิทยาลัย ด้านเศรษฐกิจ และด้านการทำงาน และ (3) นักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีจำนวนครั้งที่เคยขาดสอบ เพศ อายุ และชั้นปีการศึกษา ต่างกัน ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักศึกษาที่มีคณะที่ศึกษา จำนวนหน่วยกิตที่ลงทะเบียน และลักษณะการเรียน ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ ไม่แตกต่าง

คำสำคัญ: สาเหตุการขาดสอบ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ลักษณะการเรียน

Abstract

The purpose of this research was aimed (1) to examine the variables for missing exams in the undergraduate students, Ramkhamhaeng University, (2) investigate the significance level of the variables for missing exams in the undergraduate students, Ramkhamhaeng University, and (3) to compare the significance level of variables for missing exams in the undergraduate students, Ramkhamhaeng University as factored by student status. This study is a quantitative survey research. The population in this study included a total of 400 enrolled undergraduate students at Ramkhamhaeng University missing the exams in second semester 2015. The research instrument used included the questionnaires with content validity of 0.67-1.00 and the reliability of .927. The statistics implemented included frequency, percentage, mean, standard deviation, t test (Independent t test), F test (Independent sample F test), One-way ANOVA (One-way Analysis of Variance) Brown-Forsyth, comparing mean for two or higher groups, and pairwise comparison by Fisher's Least Significant Difference (LSD) or Dunnett's T3. The results showed as follows. (1) Overall, the students placed importance on the causes of missing exams moderately. In each respect of

areas, it found that the students placed importance on the causes of missing exams moderately in the four following areas; family, social and oneself university, work, and economic, respectively. (2) The causes of missing exams reported by the undergraduate students, Ramkhamhaeng University included family, social and oneself, university, economic, and work. (3) The undergraduate students at Ramkhamhaeng University with a difference in times of missing exams, gender, age, and years of studying placed importance on the causes of missing exams significant differently at .01 whereas the students with a difference in the faculty of study, number of credits enrolled, and courses placed the similar importance on missing exams.

Keywords: Cause of absenteeism, Ramkhamhaeng University, Learning Styles

บทนำ

การศึกษาเป็นขบวนการที่ช่วยให้มนุษย์สามารถแสวงหาความสุข ความเจริญก้าวหน้าในการดำเนินชีวิตทั้งของตนเองและสังคมที่อยู่แวดล้อมได้ การศึกษาเป็นกระบวนการในการพัฒนามนุษย์ทั้งในด้านจิตใจ ความรู้สึนึกคิด หากจะเปรียบเทียบความมุ่งหมายทางการศึกษาในระดับชาติเป็นอุดมคติ อุดมการณ์ ความใฝ่ฝันของบุคคลแล้ว หลักสูตรก็เปรียบได้กับโครงการของการปฏิบัติเพื่อให้อุดมการณ์นั้นบรรลุถึงความสำเร็จ หากจะเปรียบเทียบความมุ่งหมายทางการศึกษาเป็นผลที่มุ่งหวังแล้ว หลักสูตรก็เปรียบได้กับวิธีที่จะนำความมุ่งหมายดังกล่าวไปสู่ความสำเร็จ การจัดการศึกษาในประเทศใดก็ตามจะไม่สำเร็จลุล่วงไปตามที่กำหนดไว้ ถ้าไม่มีหลักสูตรเป็นโครงการและเป็นแนวทางในการให้การศึกษา นิรมล ศตวุฒิ, ศักดิ์ศรี ปาณะกุล และระวีวรรณ ศรีครามครัน (2543, หน้า 1) หลักสูตรเป็นแนวทางที่จัดทำขึ้นสำหรับการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนจะดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยอาศัยแนวทางที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ดังนั้น เมื่อมีหลักสูตรก็จะต้องมีการจัดการเรียนการสอน หรือถ้าจะมีการจัดการเรียนการสอนก็จะต้องมีการจัดหลักสูตรเสียก่อน ทั้งนี้เพราะรูปแบบการสอน แต่ละรูปแบบมีจุดเด่นและข้อจำกัดอยู่ในตัว นอกจากนี้ การเลือกใช้รูปแบบการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาบทเรียนแต่ละเรื่องช่วยให้บรรยากาศในชั้นเรียนไม่น่าเบื่อ เพราะผู้เรียนได้ทำกิจกรรมหลายรูปแบบ

(นิรมล ศตวุฒิ, ศักดิ์ศรี ปาณะกุล และระวีวรรณ ศรีครามครัน, 2543, หน้า 75-76)

มหาวิทยาลัยรามคำแหงมีข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. 2551 โดยกำหนดให้ระยะเวลาศึกษาเพื่อรับปริญญาตรี กำหนดไม่เกิน 8 ปีการศึกษา การนับระยะเวลา 8 ปีการศึกษา ได้คำนวณเป็นภาคการศึกษา โดยให้ถือว่า 1 ปี การศึกษามี 2 ภาคการศึกษาปกติ หากมีภาคฤดูร้อน ต่อเนื่องจากภาคการศึกษาสุดท้ายของปีการศึกษาที่ 8 ก็ให้นับรวมด้วย ผู้ใดเป็นนักศึกษาครบ 8 ปี การศึกษาแล้ว แต่ผลของการศึกษายังไม่เพียงพอที่จะได้รับการเสนอชื่อเพื่อรับปริญญาตรี สถานภาพนักศึกษาของผู้นั้นเป็นอันสิ้นสุดลง แต่อาจสมัครกลับเข้าเป็นนักศึกษาใหม่ในคณะใดก็ได้ มหาวิทยาลัยอาจเทียบหน่วยกิตสะสมให้แก่นักศึกษาที่สมัครกลับเข้าเป็น นักศึกษาใหม่ตามวรรคสามได้ตามที่คณะกรรมการประจำคณะที่รับเข้าศึกษา เห็นสมควรโดยผู้สมัครจะต้องชำระค่าเทียบโอนหน่วยกิต ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด และไม่เป็นการให้นักศึกษาใช้สิทธิซ้ำซ้อนกับการเทียบวิชา และรับโอนหน่วยกิตตามข้อ 10 วรรคสอง (มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2557, หน้า 115)

มหาวิทยาลัยดำเนินการศึกษาแบบทวิภาค (semester system) โดยแบ่งเวลาศึกษาในปี การศึกษา หนึ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ คือ ภาค 1 (first semester) และภาค 2 (second semester) และภาคฤดูร้อน (summer session)

ภาค 1 และภาค 2 ใช้เวลาภาคละ 18 สัปดาห์ (เรียนในชั้น 16 สัปดาห์ กับสอบไล่ 2 สัปดาห์) และภาคฤดูร้อน เวลา 8 สัปดาห์ (เรียนในชั้น 7 สัปดาห์ กับสอบไล่ 1 สัปดาห์) มหาวิทยาลัยจะจัดให้มีการวัดผลสำหรับกระบวนวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนไว้ไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง การวัดผลอาจทำในระหว่างภาคการศึกษาก็ได้ เมื่อสิ้นภาคการศึกษาหนึ่ง ๆ จะมีการสอบไล่ในแต่ละกระบวนวิชา แต่บางกระบวนวิชาอาจไม่มีสอบไล่ตอนปลายภาคการศึกษาก็ได้ ซึ่งมหาวิทยาลัยจะแจ้งให้ทราบไว้ในประกาศกระบวนวิชาที่เปิดสอนเมื่อได้ประเมินผลกระบวนวิชาใดเป็นครั้งสุดท้าย แล้วถือว่า การเรียนกระบวนวิชานั้นสิ้นสุดลง ในกรณีที่นักศึกษาขาดสอบและไม่ได้แจ้งเหตุผลล่วงหน้าไว้เป็นลายลักษณ์อักษรก่อนการสอบไล่ในกระบวนวิชาใด นักศึกษาผู้นั้นจะได้อักษรระดับคะแนน F ในกระบวนวิชานั้น ส่วนใบรับรองผลการศึกษานักศึกษาสำเร็จการศึกษา จะแสดงเฉพาะกระบวนวิชาที่นักศึกษาสอบได้ตลอดหลักสูตรเท่านั้น สำหรับใบรับรองผลการศึกษานักศึกษาซึ่งยังศึกษาไม่ครบหลักสูตรจะแสดงผลสอบได้และสอบตกตลอดระยะเวลาที่อยู่ในระหว่างการเรียน นอกจากนี้ นักศึกษาผู้ใดขาดสอบ หรือไม่ส่งงานที่อาจารย์ผู้สอนกำหนดในกระบวนวิชาใดที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้แล้ว นักศึกษาผู้นั้นจะได้อักษรระดับคะแนน F ในกระบวนวิชานั้น มหาวิทยาลัยรามคำแหงมีการกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ว่าหากนักศึกษาขาดสอบ สามารถมาสอบซ่อมได้ภายหลังทำให้ในแต่ละภาคการศึกษามีนักศึกษาขาดสอบเป็นจำนวนมาก ทำให้การจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยรามคำแหงไม่เป็นไปตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ (มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2557, หน้า 282)

จากสถิติการขาดสอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนกลาง ที่ได้ลงทะเบียนเรียนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง และขาดสอบในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 62,996 คน โดยประมาณการจาก จำนวน 451,054 ที่นั่งสอบของนักศึกษาที่ขาดสอบในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา

2558 ทั้ง 9 คณะ ได้แก่ คณะนิติศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะสื่อสารมวลชน และคณะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

นอกจากนี้การขาดสอบของนักศึกษาในแต่ละภาคการศึกษาทำให้นักศึกษามีค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียนสอบซ่อมเพิ่มขึ้น และยังส่งผลให้มหาวิทยาลัยรามคำแหงเสี่ยงงบประมาณในการจัดสอบใหม่ในแต่ละครั้งเป็นจำนวนมาก ปัญหาการขาดสอบ เป็นปัญหาที่เกิดจากพฤติกรรมของนักศึกษาที่เกิดขึ้นตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบันซึ่งจะพบว่าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะบุคคล นอกจากปัญหาดังกล่าวแล้ว การขาดสอบของนักศึกษายังมีปัญหาที่เกิดจากครอบครัว และสังคม เช่น การโยกย้ายถิ่น บุคคลในครอบครัวเจ็บป่วย การติดเพื่อน เป็นต้น ปัญหาที่เกิดจากมหาวิทยาลัย เช่น ระเบียบของมหาวิทยาลัย กิจกรรมของมหาวิทยาลัย เป็นต้น อีกทั้งยังมีปัญหาด้านเศรษฐกิจ และด้านการทำงาน เช่น รายได้ไม่เพียงพอ ไม่สามารถหางานได้ เป็นต้น ซึ่งจากปัญหาดังกล่าว ควรจะหาแนวทางในการแก้ไขและนำมาปรับปรุงในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดอัตราการขาดสอบของนักศึกษา ซึ่งจะส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะเจ้าหน้าที่สำนักบริการทางวิชาการและทดสอบประเมินผล (สวป.) จึงสนใจศึกษาสาเหตุการขาดสอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่สำนักบริการทางวิชาการและทดสอบประเมินผล (สวป.) ใช้แก้ไขปัญหาการขาดสอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตลอดจนนำไปเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนพัฒนาการทำงาน และจัดระบบการศึกษาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาตัวแปรที่เป็นสาเหตุการขาดสอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของตัวแปรที่เป็นสาเหตุการขาดสอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญของตัวแปรที่เป็นสาเหตุการขาดสอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามสถานภาพของนักศึกษา

การทบทวนวรรณกรรม**แนวคิดเกี่ยวกับการสอบและการขาดสอบ**

ปาลิตา เอกอรุ, รัตนา พัฒโน, พลอยกนก ขุนชำนาญ, สุภภัทร อำพันสุขโข, จตุพร จิรันดร, อธิภาภรณ์ นฤมาณลินี และอันธิกา ทิพย์จำนง (2553, หน้า 2) อธิบายว่า การสอบ หรือการทดสอบ เป็นการกำหนดจำนวน ปริมาณ หรือคุณลักษณะของพฤติกรรมหรือความสามารถของบุคคลโดยใช้ข้อสอบเป็นเครื่องมือ หรือเป็นสิ่งเร้า ดังนั้น การสอบหรือการทดสอบก็คือ การวัดผลการศึกษาอย่างหนึ่งซึ่งใช้ข้อสอบทำหน้าที่เป็นเครื่องมือวัดความสามารถของบุคคล ซึ่งจัดว่าเป็นวิธีการที่ใช้กันมาก และแพร่หลายที่สุด ทุกครั้งที่มีการสอบ จนในบางครั้งสามารถใช้คำว่า การสอบแทนการวัดผลการศึกษา

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2544, หน้า 19) กล่าวว่า สื่อมวลชน ในการเผยแพร่สื่อต่าง ๆ เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทั้งหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต วิทยุกระจายเสียง มีอิทธิพลต่อชีวิตประจำวันมาก โดยมีทั้งผลดีผลเสีย ถ้าเผยแพร่สิ่งที่มีประโยชน์ ผู้รับสื่อก็ได้ความรู้ใหม่ ๆ ถ้าเผยแพร่ในสิ่งที่ไม่ดีประโยชน์ก็จะเป็นตัวอย่างไม่ดี

จากการศึกษาความหมายของการสอบ การขาดสอบ องค์ประกอบของการสอบแล้ว และประเภทของการจัดสอบ อาจสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพของการเรียนการสอนต้องประกอบด้วย

การวัดหรือประเมินผลสัมฤทธิ์ ซึ่งมักใช้การสอบเป็นกระบวนการวัดผล โดยต้องมีการบริหารการสอบที่มีประสิทธิภาพ มีการดำเนินการจัดสอบอย่างเป็นระบบ โดยอาจารย์เป็นผู้ดำเนินการสอบเอง หรือมหาวิทยาลัยดำเนินการจัดสอบ ซึ่งการที่นักศึกษาขาดสอบหรือมาเรียนโดยที่ไม่ได้ผ่านกระบวนการวัดผล เป็นสาเหตุหนึ่งของการออกกลางคัน หรือไม่สามารถเรียนให้สำเร็จได้ตามเวลาที่หลักสูตรกำหนด อันก่อให้เกิดความสูญเสียเปล่าทางการศึกษา

แนวความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2543, หน้า 5) ได้สรุปไว้ว่า พฤติกรรมมนุษย์ หมายถึง การกระทำของมนุษย์ทั้งด้านกายกรรม วาจากรรม และมโนกรรม โดยรู้สำนึกและไม่รู้สำนึก ทั้งที่สังเกตได้และไม่อาจสังเกตได้

สุธาสิด พงษ์วัน (2550, หน้า 7) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือปฏิกิริยาทุกชนิดของมนุษย์ทั้งที่รู้ตัวและไม่รู้ตัวที่กระทำเพื่อสนองต่อสิ่งเร้า รวมถึงพฤติกรรมที่ผู้อื่นสังเกตได้ และพฤติกรรมที่ไม่สามารถสังเกตได้

สุภัททา ปินทะแพทย์ (2542, หน้า 2-5) ได้แบ่งประเภทของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในลักษณะต่าง ๆ ได้ดังนี้ (1) พิจารณาจากพฤติกรรมที่ปรากฏด้วยการสังเกต พฤติกรรมภายนอก (overt) คือ พฤติกรรมที่ปรากฏเห็นได้อย่างชัดเจน และพฤติกรรมภายใน (convert) คือ พฤติกรรมที่ไม่ปรากฏให้สามารถสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจน (2) พิจารณาจากแหล่งที่เกิดพฤติกรรม พฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในร่างกายเมื่อบุคคลมีวุฒิภาวะ เป็นพฤติกรรมความพร้อมที่เกิดขึ้นโดยมีธรรมชาติเป็นตัวกำหนดให้เป็นไปตามเผ่าพันธุ์ และวงจรชีวิตและพฤติกรรมที่เกิดขึ้น โดยมีสิ่งแวดล้อมเป็นตัวกระตุ้น เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเนื่องจากประสบการณ์ซึ่งก่อให้เกิดการเรียนรู้ขึ้น (3) พิจารณาจากภาวะทางจิตของบุคคล พฤติกรรมที่กระทำโดยรู้ตัว (conscious) เป็นพฤติกรรมที่อยู่ในระดับจิตสำนึก และพฤติกรรมที่กระทำโดยไม่รู้ตัว (unconscious)

เป็นพฤติกรรมที่อยู่ในระดับจิตไร้สำนึก หรือจิตใต้สำนึก หรือเรียกอีกอย่างว่า พฤติกรรมที่ขาดสติสัมปชัญญะ (4) พิจารณาจากแหล่งพฤติกรรมการแสดงออกของอินทรีย์ พฤติกรรมทางกายภาพ (physiological activities) เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกโดยใช้อวัยวะของร่างกายอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การเคลื่อนไหวร่างกายด้วยแขนหรือขา การปรับเปลี่ยนอิริยาบถของร่างกาย การพยักหน้า การโคลงตัว เป็นต้น และพฤติกรรมทางจิตใจ (psychological activities) เป็นพฤติกรรมที่อยู่ในระดับความคิด ความเข้าใจ หรือเกิดอารมณ์ เป็นต้น และ (5) พิจารณาจากการทำงานของระบบประสาท พฤติกรรมที่ควบคุมได้ (voluntary) เป็นพฤติกรรมที่อยู่ในความควบคุม และการสั่งการด้วยสมอง จึงสามารถแสดงพฤติกรรมได้ตามที่ต้องการ และพฤติกรรมที่ควบคุมไม่ได้ (involuntary) เป็นพฤติกรรมการทำงานของระบบร่างกายที่เป็นไปโดยอัตโนมัติ เช่น กิริยาสะท้อน สัญชาตญาณ และการทำงานของระบบอวัยวะภายใน เป็นต้น

แนวความคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจ

ไซเดนเบิร์ก (Scidenberg, 1976, pp. 51 – 55) ได้กล่าวถึงความหมายของแรงจูงใจ หมายถึง ความต้องการภายในของบุคคลทางด้านชีววิทยา ซึ่งแสดงออกมาโดยทางพฤติกรรมเพื่อสนองความต้องการ เช่น ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศ ซึ่งเป็นความต้องการพื้นฐานทางจิตวิทยา เพื่อให้มนุษย์มีความอยู่รอดได้ เมื่อมนุษย์มีการเรียนรู้จากสังคมจะมีความต้องการในสิ่งอื่น ๆ เช่น ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง

กมลรัตน์ หล้าสว่างษ์ (2528, หน้า 227) ให้ความหมายว่า การกระตุ้นหรือล่อให้เกิดพฤติกรรม การเรียนรู้ขึ้นด้วยสิ่งเร้าใดสิ่งเร้าหนึ่ง แรงจูงใจประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือ (1) แรงจูงใจ (motive) ได้แก่ ความต้องการ ความสนใจ ทัศนคติ ลักษณะนิสัย ฯลฯ ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดภายในร่างกาย (2) สิ่งจูงใจหรือเครื่องล่อ (incentive) ได้แก่ สิ่งเร้าต่าง ๆ ที่อยู่ภายนอกในร่างกายซึ่งเป็นตัวกำหนดทิศทางของ

พฤติกรรม การจูงใจจะมีพลังมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับส่วนสำคัญทั้งสองส่วนนี้

อัสม่า บุญชัยยะ (2551, หน้า 23) กล่าวว่า การจูงใจ (motivation) หมายถึง การนำปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นแรงจูงใจมาผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างมีทิศทาง เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายหรือเงื่อนไขที่ต้องการ ปัจจัยต่าง ๆ ที่นำมาอาจจะเป็นเครื่องล่อรางวัล การลงโทษ การทำให้เกิดการตื่นตัว รวมทั้งทำให้เกิดความคาดหวัง เป็นต้น

กิติ ตยัคคานนท์ (2536, หน้า 121) ได้แสดงความคิดเห็นว่าในการที่จะทำให้มนุษย์อยากทำงาน จะต้องมีการสร้างแรงจูงใจเพื่อเป็นสิ่งเร้าหรือตัวกระตุ้นมนุษย์ให้เกิดความอยากที่จะทำงาน เนื่องจากแรงจูงใจมีความสำคัญ 3 ประการ คือ (1) ทำให้เกิดความสนใจ การเลือก และกำหนดให้ตนเองแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา (2) ทำให้เกิดพฤติกรรม เกิดพลังงานเร้าให้มีกิจกรรม (3) นำไปสู่ความสำเร็จในเป้าหมาย

จากทัศนะของบุคคลต่าง ๆ ที่มีต่อความหมายของการจูงใจที่กล่าวไว้ สรุปได้ว่าแรงจูงใจ คือสิ่งที่อยู่ภายในของบุคคล มีอิทธิพลทำให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานหรือกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งด้วยความเต็มใจ สภาวะ แรงกระตุ้น หรือสิ่งเร้าที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา ทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจเพื่อสนองความต้องการหรือแรงกระตุ้น เพื่อไปสู่ความต้องการของบุคคลนั้น ๆ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามที่ต้องการ

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผลวิจัยของ จริยา ขาวดี (2550) ณรงค์ชัย ปินทรายมูล (2552) จันทนา กาญจน์กมล (2553) ลัดดา ยงยุทธ (2557) ชนิสร่า พรหมชัย (2559) Galloway (1982) Texas Education Agency (1998) Schargel, Thacker, and Bell (2005) Pytel (2006) Department for Children, School and Families (2007)

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) ใช้วิธีการศึกษาเชิงสำรวจ (survey research) ด้วยแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นโดยผู้วิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนกลาง ที่ได้ลงทะเบียนเรียนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง และขาดสอบในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 62,996 คน โดยประมาณการจาก จำนวน 451,054 ที่นั่งสอบของนักศึกษาที่ขาดสอบในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ทั้ง 9 คณะ ได้แก่ คณะนิติศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะสื่อสารมวลชน และคณะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ได้ลงทะเบียนเรียนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง และขาดสอบในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 381 คน ซึ่งได้มาจกตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan จากการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan จากประชากร 62,996 คน พบว่า ขนาดกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 382 คน ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ของประชากรที่ 75,000 คน เพื่อให้การวิจัยมีความสมบูรณ์มากขึ้น ผู้วิจัยจึงทำการสำรวจกลุ่มตัวอย่างจำนวน 18 คน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขนาดตัวอย่างเป็น 400 คน โดยคำนวณขนาดตัวอย่างแต่ละชั้น ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) แบบเป็นสัดส่วนขนาดของกลุ่มประชากรในแต่ละคณะ จากนั้นสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความครบถ้วนและครอบคลุม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามซึ่งมีลักษณะคำถามแบบปลายปิด (close ended question) และคำถามปลายเปิด (open ended question) เพื่อสอบถามนักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนกลาง ที่ได้ลงทะเบียนเรียนที่มหาวิทยาลัย

รามคำแหง และขาดสอบในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โดยก่อนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจะสอบถามกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการขาดสอบในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 หากกลุ่มตัวอย่างไม่ขาดสอบจะไม่สอบถามต่อ หากกลุ่มตัวอย่างขาดสอบในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จะดำเนินการสอบถามต่อไป โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ (1) แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของนักศึกษา (2) แบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรที่เป็นสาเหตุการขาดสอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง (3) แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาการขาดสอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ค่าความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ค่า t-test (independent t-test) ใช้วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่มีระดับนัยสำคัญ .05 ใช้สถิติวิเคราะห์ F-test (independent sample F-test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว one-way ANOVA (one-way analysis of variance) หรือ Brown-Forsyth ใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาศึกษาตัวแปรที่เป็นสาเหตุการขาดสอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง และระดับความสำคัญของตัวแปรที่เป็นสาเหตุการขาดสอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สาเหตุการขาดสอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา

เป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษา ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 4 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านครอบครัว สังคม และตนเอง (2) ด้านมหาวิทยาลัย (3) ด้านการทำงาน และ (4) ด้านเศรษฐกิจ ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ในแต่ละด้านปรากฏผลดังนี้

1.1 ด้านครอบครัว สังคม และตนเอง พบว่า นักศึกษา ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ ด้านครอบครัว สังคม และตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษา ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ดังนี้ (1) ไปสอบไม่ทันเนื่องจากการจราจรติดขัด (2) ไปสถานที่สอบผิด และ (3) ความเชื่อมั่นในความรู้ของเนื้อหาของกระบวนวิชาที่จะสอบ/อ่านตำราไม่ทัน (ไม่พร้อมในการสอบ) ตามลำดับ นอกจากนี้พบว่า นักศึกษา ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ อยู่ในระดับปานกลาง 12 ข้อ ดังนี้ (1) ลงทะเบียนเรียนผิดกระบวนวิชา (2) ลงทะเบียนช้าซ้อน ทำให้ต้องเลือกขาดสอบวิชาใดวิชาหนึ่ง (3) การเห็นประโยชน์ในกระบวนวิชาที่จะสอบ (4) คูวิชาในตารางสอบไล่รายบุคคลผิด และเอกสารไม่พร้อมในวันเข้าสอบ เช่น บัตรประชาชนหาย ใบลงทะเบียนเรียนหาย ฯลฯ เท่ากัน (5) ปัญหาด้านสุขภาพ (6) จำวันหรือเวลาสอบผิด (7) ไม่ไปสอบตามเพื่อน (8) ไม่รีบจบการศึกษา (9) ต้องดูแลบิดามารดาที่ชรา หรือลูกในวันสอบ ติดพิธีกรรมทางศาสนา เช่น บวช งานศพ ฯลฯ และ (10) ติดคดีความ จึงไม่กล้ามาสอบ ตามลำดับ

1.2 ด้านมหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษา ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ ด้านมหาวิทยาลัย อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษา ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ดังนี้ (1) การขาดสอบไม่มีผลต่อการคิดหน่วยกิตสะสม (2) ค่าหน่วยกิตในการลงทะเบียนสอบซ่อมหรือลงทะเบียนเรียนใหม่ราคาถูก และ (3) ติดกิจกรรมของมหาวิทยาลัย เช่น แข่งกีฬา ฯลฯ ตามลำดับ

นอกจากนี้พบว่า นักศึกษา ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ อยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ ดังนี้ (1) ระเบียบของมหาวิทยาลัยเปิดโอกาสให้เรียนได้ 8 ปี หากยังไม่จบ สามารถสมัครใหม่แล้วเรียนเฉพาะกระบวนวิชาที่เหลือ (2) คุณภาพของเอกสารตำรา สื่อ อุปกรณ์การสอน (3) คุณภาพของอาจารย์ผู้สอน และ (4) ความศรัทธาในตัวอาจารย์ผู้บรรยาย ตามลำดับ และขณะเดียวกันยังพบว่า นักศึกษา ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ อยู่ในระดับน้อย 2 ข้อ ดังนี้ (1) ประกาศผลสอบล่าช้า ทำให้ต้องลงทะเบียนกันไว้ และไม่ได้ไปบอกเลิก (drop) เมื่อสอบผ่านแล้ว และ (2) ย้ายไปศึกษาในสถาบันการศึกษาอื่น ตามลำดับ

1.3 ด้านเศรษฐกิจ พบว่า นักศึกษา ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ ด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษา ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 3 ข้อ ดังนี้ (1) รายได้ไม่เพียงพอ (2) ต้องช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพ และ (3) การโยกย้ายที่อยู่ ตามลำดับ

1.4 ด้านการทำงาน พบว่า นักศึกษา ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ ด้านการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษา ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 4 ข้อ ดังนี้ (1) ไม่สามารถหางานได้ (2) ภาระงานเร่งด่วน หรือมีประชุมด่วน (3) ไปปฏิบัติงานต่างจังหวัด หรือต่างประเทศ และ (4) ติดสัมภาระงาน ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของตัวแปรที่เป็นสาเหตุการขาดสอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามสถานภาพของนักศึกษา

3.1 การขาดสอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีสาเหตุมาจาก ด้านครอบครัว สังคม และตนเอง ด้านมหาวิทยาลัย ด้านเศรษฐกิจ และด้านการทำงาน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษา ให้

ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 4 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านครอบครัว สังคม และตนเอง (2) ด้านมหาวิทยาลัย (3) ด้านการทำงาน และ (4) ด้านเศรษฐกิจ ตามลำดับ

3.2 นักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีจำนวนครั้งที่เคยขาดสอบต่างกัน ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐานปรากฏ ดังนี้ (2.1) ในภาพรวม พบว่า นักศึกษาที่มีจำนวนครั้งที่เคยขาดสอบต่างกัน ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (2.2) ด้านครอบครัว สังคม และตนเอง พบว่า นักศึกษาที่มีจำนวนครั้งที่เคย ขาดสอบต่างกัน ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ ด้านครอบครัว สังคม และตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2.3) ด้านมหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษาที่มีจำนวนครั้งที่เคยขาดสอบต่างกัน ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ ด้านมหาวิทยาลัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ .05 (2.4) ด้านเศรษฐกิจ พบว่า นักศึกษามีจำนวนครั้งที่เคยขาดสอบต่างกัน ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ ด้านเศรษฐกิจ ไม่แตกต่างกันที่ นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2.5) ด้านการทำงาน พบว่า นักศึกษาที่มีจำนวนครั้งที่เคยขาดสอบต่างกัน ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ ด้านการทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 นักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีเพศต่างกัน ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐานปรากฏ ดังนี้ (3.1) ในภาพรวม พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน ให้ความสำคัญกับสาเหตุ การขาดสอบ ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (3.2) ด้านครอบครัว สังคม และตนเอง พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ ด้านครอบครัว สังคม และตนเอง แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (3.3) ด้านมหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ ด้านมหาวิทยาลัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (3.4) ด้านเศรษฐกิจ พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน ให้ความสำคัญกับสาเหตุ การขาดสอบ ด้านเศรษฐกิจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (3.5) ด้านการทำงาน พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ ด้านการทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.4 นักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีอายุต่างกัน ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐานปรากฏ ดังนี้ (4.1) ในภาพรวม พบว่า นักศึกษามีอายุต่างกัน ให้ความสำคัญกับสาเหตุการ ขาดสอบ ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (4.2) ด้านครอบครัว สังคม และตนเอง พบว่า นักศึกษามีอายุต่างกัน ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ ด้านครอบครัว สังคม และตนเอง แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (4.3) ด้านมหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษามีอายุต่างกัน ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ ด้านมหาวิทยาลัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (4.4) ด้านเศรษฐกิจ พบว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน ให้ความสำคัญกับสาเหตุ การขาดสอบ ด้านเศรษฐกิจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (4.5) ด้านการทำงาน พบว่า นักศึกษามีอายุต่างกัน ให้ความสำคัญกับสาเหตุ การขาดสอบ ด้านมหาวิทยาลัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

.05 (8.2) ด้านครอบครัว สังคม และตนเอง พบว่า นักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้ต่างกัน ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ ด้านครอบครัว สังคม และตนเอง ไม่แตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (8.3) ด้านมหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้ต่างกัน ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ ด้านมหาวิทยาลัย ไม่แตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (8.4) ด้านเศรษฐกิจ พบว่า นักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้ต่างกัน ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ ด้านเศรษฐกิจ ไม่แตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (8.5) ด้านการทำงาน พบว่า นักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้ต่างกัน ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ ด้านการทำงาน ไม่แตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

นักศึกษา ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ ในภาพรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษา ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 4 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านครอบครัว สังคม และตนเอง (2) ด้านมหาวิทยาลัย (3) ด้านการทำงาน และ (4) ด้านเศรษฐกิจ ตามลำดับ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ลัดดา ยงยุทธ (2557) ศึกษาเรื่องการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กศน. อำเภอมะนัง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 พบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุปัญหาพฤติกรรมขาดสอบโดยรวมทุกด้านในระดับมาก ซึ่งให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม (4.53) มากที่สุดลำดับแรก

ลำดับที่ 2 คือ ปัจจัยด้านกฎระเบียบของสถานศึกษา (4.50) ลำดับที่ 3 คือ ปัจจัยด้านเพื่อน (4.49) ลำดับที่ 4 คือ ปัจจัยด้านครู (4.46) และ ลำดับสุดท้าย คือ ปัจจัยด้านครอบครัว (4.09)

นักศึกษา ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ ด้านครอบครัว สังคม และตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษา ให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาดสอบ อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ดังนี้ (1) ไปสอบไม่ทันเนื่องจาก การจราจรติดขัด (2) ไปสถานที่สอบผิด และ (3) ความเชื่อมั่นในความรู้ของเนื้อหาของกระบวนวิชาที่จะสอบ/อ่านตำราไม่ทัน (ไม่พร้อมในการสอบ) ตามลำดับ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ลัดดา ยงยุทธ (2557) ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการขาดสอบของนักเรียน/นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคนิคบริหารธุรกิจกรุงเทพ พบว่า สาเหตุการขาดสอบ ของนักเรียนคือ มาเข้าสอบไม่ทัน เพราะเกิดอุบัติเหตุระหว่างทาง ป่วยกะทันหัน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชนิสร่า พรหมชัย (2559) ศึกษาเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมขาดสอบของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กศน. อำเภอมะนัง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 พบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม ในเรื่อง จำนวนวิชาที่สอบและระดับความยาก-ง่ายของวิชาที่สอบ นอกจากนี้ ผู้ปกครองไม่มีเวลาว่างให้คำปรึกษาขึ้นแะเกี่ยวกับการเรียน รวมทั้งผู้ปกครองมีเวลาดูแล เอาใจใส่นักศึกษาน้อย และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Texas Education Agency (1998) ศึกษาเรื่อง Enrollment trends in texas public schools พบว่า เหตุผลการไม่เข้าสอบของนักเรียนเกิดจากต้องดูแลครอบครัว เช่นเดียวกับผลงานวิจัยของ Schargel, Thacker, and Bell (2005) ได้วิจัยเรื่อง From at Risk to Academic Excellence: What Successful Leaders Do พบว่า ปัจจัยของความเสี่ยงในการขาดสอบและออกกลางคันของนักศึกษา ในประเทศอเมริกา พบว่าเกิดจากความเชื่อมั่นใน

ตนเองต่ำ รวมทั้งต้องทำงานเพื่อเลี้ยงดูครอบครัว สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Pytel (2006) ได้ศึกษา เรื่อง Dropouts Give Reasons why do Students Leave High School Without a Diploma? พบว่า การขาดสอบและการออก กลางคันของนักเรียน เกิดจากคาดว่าจะต้องสอบตก

นักศึกษาให้ความสำคัญกับสาเหตุการขาด สอบ ด้านการทำงาน อยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญ กับสาเหตุการขาดสอบ อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 4 ข้อ ดังนี้ (1) ไม่สามารถทำงานได้ (2) ภาระงาน เร่งด่วน หรือมีประชุมด่วน (3) ไปปฏิบัติงาน ต่างจังหวัด หรือต่างประเทศ และ (4) ติดสัมภาระงาน ตามลำดับ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ลัดดา ยงยุทธ (2557) ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผล ต่อการขาดสอบของนักเรียน/นักศึกษาวิทยาลัย อาชีวศึกษาเทคนิคบริหารธุรกิจกรุงเทพ พบว่า สาเหตุการขาดสอบของนักเรียนคือ ปัญหาการทำงาน เนื่องจากผู้เรียนประกอบอาชีพในขณะที่ศึกษา จึงทำให้ส่งผลกระทบต่อสอบไม่ตรงเวลา ปัญหา เดินทางไปต่างจังหวัด ผู้ปกครองมีความจำเป็นต้อง พานักเรียนกลับต่างจังหวัดโดยเร่งด่วน ซึ่งเกิดจาก การเจ็บป่วยของบุคคลในครอบครัว และสอดคล้อง กับผลงานวิจัยของ Texas Education Agency (1998) ศึกษาเรื่อง Enrollment trends in texas public schools พบว่า เหตุผลการไม่เข้าสอบของ นักเรียนเกิดจากได้งานทำ หรือเข้าร่วมในกองทัพ และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Pytel (2006) ได้ศึกษาเรื่อง Dropouts Give Reasons why do Students Leave High School Without a Diploma? พบว่า การขาดสอบและการออก กลางคันของนักเรียน เกิดจากต้องออกไปหางานทำ

ข้อเสนอแนะ

1. สาเหตุที่สำคัญที่สุดของการขาดสอบของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนกลาง มหาวิทยาลัย รามคำแหง ด้านครอบครัว สังคม และตนเอง เพราะ

ไปสอบไม่ทันเนื่องจากการจราจรติดขัด ดังนั้น นักศึกษาควรเผื่อเวลาสำหรับการเดินทาง ในการไป สอบ นอกจากนี้ ทางมหาวิทยาลัยควรจัดกิจกรรมที่ มุ่งเน้นให้นักศึกษาเกิด ความตระหนักและให้ ความสำคัญกับการสอบ เช่น การจัดกิจกรรมสาน สัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับนักศึกษา และให้ อาจารย์เน้นย้ำความสำคัญของการสอบแก่นักศึกษา และอนาคตหลังจากจบการศึกษา เพื่อให้ศึกษามี เป้าหมายและเล็งเห็นความสำคัญของการสอบ เป็นต้น

2. สาเหตุที่สำคัญที่สุดของการขาดสอบของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนกลาง มหาวิทยาลัย รามคำแหง ด้านมหาวิทยาลัย เนื่องจากการขาด สอบของนักศึกษาไม่มีผลต่อการคิดหน่วยกิตสะสม ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรมีมาตรการหรือระเบียบใน การขาดสอบ เช่น หากนักศึกษาขาดสอบกระบวน วิชาใดติดต่อกันมากกว่า 2 ครั้ง อาจตัดสิทธิ์ในการ ลงทะเบียนในกระบวนวิชาดังกล่าว เป็นต้น

3. สาเหตุที่สำคัญที่สุดของการขาดสอบของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนกลาง มหาวิทยาลัย รามคำแหง ด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากรายได้ไม่ เพียงพอ ดังนั้น นักศึกษาควรเตรียมความพร้อมใน การลงทะเบียนในแต่ละครั้ง ทั้งนี้อาจทำงานพิเศษ ระหว่างเรียน นอกจากนี้ทางมหาวิทยาลัยมี ทุนการศึกษาสำหรับนักศึกษาหลายกรณี ดังนั้น ทาง มหาวิทยาลัยอาจทำการประชาสัมพันธ์ในเรื่อง ทุนการศึกษาเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้นักศึกษาได้รับรู้ใน เรื่องของทุนการศึกษาในแต่ละประเภท

4. สาเหตุที่สำคัญที่สุดของการขาดสอบของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนกลาง มหาวิทยาลัย รามคำแหง ด้านการทำงาน เนื่องจากนักศึกษาไม่ สามารถทำงานได้ ดังนั้น นักศึกษาควรเตรียมความ พร้อมล่วงหน้า และดำเนินการลา เพื่อสอบกับ ผู้ประกอบการหรือเจ้าของบริษัท

5. มหาวิทยาลัยขอความร่วมมือกับผู้ปกครอง เพื่อช่วยเหลือในการแก้ปัญหา การขาดสอบของ นักศึกษา

6. มหาวิทยาลัยควรเพิ่มกระบวนการวิชาการในการสอบ e-testing รวมทั้งจัดตารางสอบ e-testing ให้เหมาะสม เช่น กำหนดการสอบ e-testing ในช่วงวันหยุดนักขัตฤกษ์ เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางการ

สอบให้แก่นักศึกษาที่ต้องทำงาน ทั้งนี้ นักศึกษาที่ต้องการลงทะเบียนสอบ e-testing อาจต้องจ่ายค่าธรรมเนียมในการสอบสูงกว่าการลงทะเบียนสอบ e-testing ในตารางที่จัดสอบตามปกติ

เอกสารอ้างอิง

- กมลรัตน์ หล้าสูงงษ์. (2528). *จิตวิทยาการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดศรีเดชา.
- กิติ ตัยคานนท์. (2536). *นักบริหารทันสมัย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ บัตเตอร์ฟลาย.
- จริยา ขาวดี. (2550). *รายงานผลการศึกษารายกรณีนักเรียนที่มีปัญหาพฤติกรรมทางการเรียน โรงเรียนบ้านนา “นายกพิทยากร” จังหวัดนครนายก*. นครนายก: โรงเรียนบ้านนา นายกพิทยากร.
- จันทนา กาญจนกุล. (2553). *การปรับพฤติกรรมของนักศึกษาที่ขาดเรียนบ่อยวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับคุณภาพชีวิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ประจำปีภาคเรียนที่ 1/53*. ทูลอดหนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ชนิสรา พรหมชัย. (2559). *การศึกษาพฤติกรรมการขาดสอบของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กศน. อำเภอแม่ลาว ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558*. งานวิจัยการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย.
- นิรมล ศตวุฒิ, ศักดิ์ศรี ปาณะกุล และระวีวรรณ ศรีคร้ามครัน. (2543). *หลักสูตรและ วิธีสอนทั่วไป*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปาลิตา เอกอรุ, รัตนา พัฒโน, พลอยกนก ขุนชำนาญ, สุวภัทร อำพันสุขโข, จตุพร จิรันดร, อธิภาภรณ์ นฤมาณ นลินี และอันธิกา ทิพย์จำนง. (2553). *การศึกษาปัญหาการตอบข้อสอบบรรยายของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา*. ทูลอดหนุนจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ศรีวิชัย สงขลา.
- มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (2557). *ระเบียบการและคู่มือสมัครเข้าเป็นนักศึกษา ม.ร.สมัครสอบส่วนภูมิภาค พ.ศ. 2557*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2544). *การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ลัดดา ยงยุทธ. (2557). *การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการขาดสอบของนักเรียน/นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคนิคบริหารธุรกิจกรุงเทพ*. งานวิจัยสถาบัน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคนิคบริหารธุรกิจกรุงเทพ.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2543). *พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาคน*. กรุงเทพฯ: อักษรพิพัฒน์.
- สุธาสิติ พงษ์วัน. (2550). *ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการระหว่าง บ้าน โรงเรียน และ จิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจที่จะดูแลญาติผู้สูงอายุของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2*. ภาคนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒน- บริหารศาสตร์.
- สุภัททา ปินตะแพทย์. (2542). *พฤติกรรมมนุษย์และการพัฒนาคน*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- อัสมา บุญชัยยะ. (2551). *แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- Department for Child, School and Families. (2007). *Collection of reasons for absence from key state national curriculum 3 tests*. Retrieved December 12, 2016, from <http://www.dcsf.gov.uk/consultations>
- Galloway, D. (1982). Persistent absence from school. *Education Research*, 24(3), 188-196.
- Pytel, B. (2006). *Dropouts give reasons why do students leave high school without a diploma ?*. Retrieved June 12, 2016, from http://educationalissues.suite101.com/article.efm/dropouts-give_reasons
- Scidenberg, B. (1976). *Social Psychology*. New York: Prentice-Hall.
- Schargel, F. P., Thacker, T., & Bell, J. S. (2005). *From at risk to academic excellence: What successful leaders do*. Retrieved December 12, 2016, from <http://www.focusas.com/Dropouts.html>
- Texas Education Agency. (1998). *Enrollment trends in texas public schools*. Austin, TX: Author.